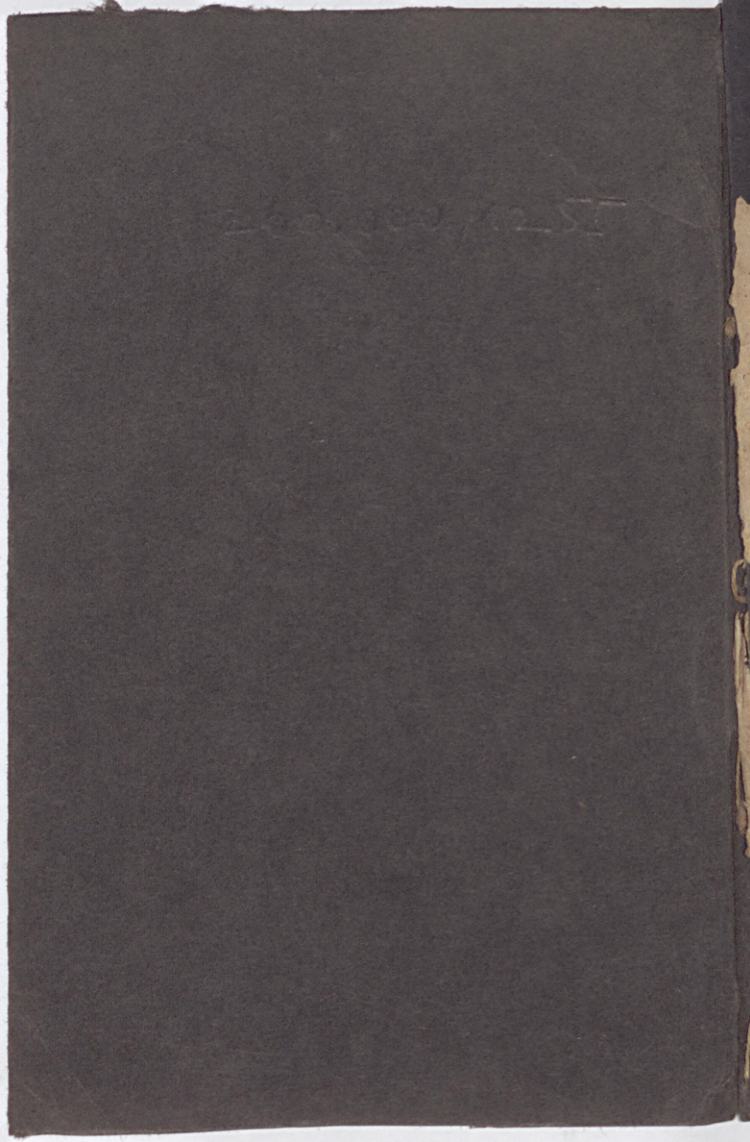

701255

Fertelmeskedő, s' bujalkodó

TAN CZ JUTALMA

az az:

Ollvan idvefséges lelki Tanítás; mellyben a
Tánczolás micsodás vétek légyen Isten ellen
bűségesse meg-tanittatik; és az Isten Szent
Könyvéből elégedendőképpen meg-világo-
sítottatik; a' *Tánczolókat* miképpen büntesse
meg Isten, elönkben adatik; a' *Tánczot* ja-
valló embereknek ellen-vetésire felelet bö-
vön, és igazán nyujtatik; mi légyen
azért tisztünk a' *Táncz* helyet
elönkben számláltatik.

Mellyet közönséges haszonra ki-bocsátott
GYULAI MIHALY, a' Dobi
Ecclesiának L. Pásztorá.

Say I 7/1920 f.

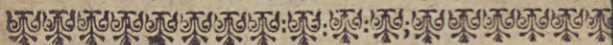
DEBRECZENBEN,

Nyomtatta ROSNYAI JANOS,
M. DC. LXXXI.

Efai. 5. v. 12.

*Faj azoknak kiknek Lakodalmokban vagyon he-
gedz, lant, dob, sip, és bor, az Urnak pedig
dolgát nem tekintik-meg, és az ő kezének cse-
lekedetét nem gondollyák-meg!*

Approbatio, & Commendatio
hujus Concionis :

EGO *Matthias Nógrádi*, Ecclesiarum cis-
biscanarum, & ultrà Inspector; postqu-
vidissem, & audivissem Reverendi Domi-
Michaëlis Gyulai, pro nunc Concionatoris Ec-
clesiæ Dobienfis conceptûs Theologicos cir-
ca damnandas Choreas conceptas, inveni dignas
typis mandandas; Igitur *Lector Benevole* po-
teris tutè, & legere, & discere hos conceptûs,
ad animæ tuæ salutem, & Proximi ædificatio-
nem. Vale! In Debreczen, 1680. die 15.
Septembris.

Idem qui supra.

Tiszteletes, tudós :

ERNÁTONI JÁNOS Komám Uram,
ak, a' Lőki Ecclesiának hűséges Lelki Pásztorá-
nac, kegyelmet az Urtól, és e' mostani siralmas
időben boldog meg-maradást!

Istizteletes Komám Uram, akarám
kegyelmednek jelenteni, hogy már
ihon meg ē Isten hirevel a' TANCZ
JUTALMA napfényt látni, melly-
rű kegyelmeddel egyfzer istenessen beszél-
gettunc yala, a' kegyelmed házánál, hogy an-
nac ki-jöv. senec fautora, a' rágalmazóc ellen
passa lenne. Azert tecz-zéc énnekem hogy
ennec homlokára kegyelmed nevét függesz-
szem. Nem olly gondolat inditott hidgye ke-
gyelmed engemet erre, mint ha olly iteletben
vólnéc, hogy a' kegyelmed, és másoc lelki *Gi-
lead* yában ennél hathatób Balsamum nem
vólna; hanem az Isten ditsőssége, emberc
lekedőssége, s' a' kegyelmed szerelme, mel-
lyet már sok izbē meg-tapasztaltam, legköz-
zelebb csak ebben-is, hogy kegyelmed ma-
gát igéreti szerént nem vonogatta, hanem in-
tább ennec ki-bocsáttatására adta, mellyet az
Ur vegyen jo neven kegyelmedtől! Ugyanis

AJANLO LEVEL

Na már a' külső embereknek szive
 degült az Isten beszédéhez, mi egy ma
 ven mutassuc - meg ahoz hűféges inu
 kat. Anna okáert az Ur Isten adgyon a
 gyelmed lelkében, s' másoc szivében is ehez
 a' kegyes munkához felgerjesztő tüzet, hogy
 lly indulattal lássa, vegye, tarassza a' mi
 nemű illik az *életnek beszédéhez*, és a' miné
 művel bemutatattik. Legyen! legyen az Ur a'
 kegyelmed jobb keze mellett szüntelen, terhes
 és munkás lelki hivatalyában segitseggel; tar
 csa-meg Isten az édes Komám Afzszonyt is
 az kis nevedé eny Sarácskával edgyüt jó egéf
 ségben kegyelmed örömére kívánom! Iram
 Dobon die 6. Januarii. 1681. esztendőben.

Kegyelmed jó akaró Komja GYULAI MI
 HALY a' Dobi Ecclesiának Lel. Pász.

I A N C Z J U T A L M A .

Exodi. 32. v. 6. 28. egyyüve téve:

*...üle a' nép enni, és innya, az után fel-kelének
jáczkodni; Es el-hulla azon a' napon, az nép
közül ugymint három ezer Férfit.*

Kezdő beszéd.

Mikor az Eördög az embert ugyan
valóban nagy bűnben, és veszedelemben akarja ejteni, csak kicsinyen kezdi-el,
de nagyra viszi osztán. Látlunc erre egy, avagy két példát: Első példa *Kain*, a' ki (1) *meg-baragsszik*, Gen. 4. v. 5. (2) *el-változik sine*. v. 6. (3) *öl*, v. 8. (4) *ketségben esik*. v. 13. Második példa *Judas Iskariothes*. (1) *Fősvény lopó*. Joh. 12. 5. 6. (2) *El árullja a' Christust*. Matth. 26. 15. (3) *Ketségben esik*. Matth. 27. v. 4. (4) *Fel-akasztja magát*. v. 5. (5) *Béli ki-omlik*. Act. 1. v. 18. E' végre kevesed magával nem-is jár az ördög. Luc. 11. 26. *Akkor el-mégyen, és melléje veszen más hét Lelkeket nálánál gonosabbakat, es bé-mégyen, lakoznak ott, és annak az ébernek utolsó állapotja sokkal gonoszszabb lesz az elsőnel.* Harmadik példa az *Izraél népe*; kivel bintén így cselekedék az ördög a' Puztában bujdosó Izraélitákkal, a' mint e' részből ki-tetjük: (1) *A' Nagy bűnben, és veszélyben őket ejteni akaró ördög borju képet csináltat vélek*. v. 1. 4. (2) *Annak nevet adat*. v. 4. (3) *Annak oltárt csináltat*. v. 5. (4) *Neki áldoztat*. v. 6. (5) *Azt nagy örömmel étellel, itallal el-telvén tánczolás-tal tiszteltet*. v. 6. (6) *E' mia véletlen, s' váratlan nagy veszély*. v. 28. Láddé azért hogy igaz ez: t. i. az ördög kicsinyen kezdi-el, a' bűnben, s' nagy veszélyben való ejtést; de nagyra viszi osztán, a' mint meg-világosítám, *Kain*,

udás, és a' bujdosó Sidók példájokbul, mellyet a' Szent Leczke meg-is bizonyita, a' mellyet Isten így írta-le bá-munkra: *Le-üle a' nép enni és innya, s' a' t.* Melly fel-vett igékben *Summa* szerent vagyon, nem egyéb, hanem: a' Sidók *Tánczának* alkalmatósága, és annak *jutalma*.

Két részei vadnak.

Az első Réfésben vagyon a' Sidók *Tánczának* alkalmatósága, imezekben: *Le-üle a' nép enni, és innya, az után fel-keleének jádczodni.*

Czittkelyenként ezec vadnac az első Réfésben: (1) A' népnek az áldozat után való cselekedete; *Le-üle.* (2) A' semélyec: *a' nép.* (3) A' *Le-ülés* nec vége: *enni, innya.* (4) Azoknac ott nem maradhatáloc: *Fel-keleének.* (5) A' *Fel-keleés* nec vége: *jádczodni.*

A' második Réfésben vagyon a' *Tánczának Jutalma*, im ezekben: *Es el-hulla azon a' napon, a' nép közzül, ugyan mint három ezer Férfiu.*

Czittkelyenként ezek vadnac a' második réfésben: (1) A' Büntetés: *el-hulla.* (2) Ideje: *azon a' napon.* (3) Személyec kik közzül: *a' nép közzül.* (4) Száma az el-hullottaknak: *három ezer Férfiu.*

Ezek vannak ebbé a' Sz. Leczkébé Sümás-képpé, Réfésenként, és czittkelyenként. Lásluk immár rövideden való magyarázattyát e' szent igéknek, mellyet csak Eintén három kivált-képpen való kérdésekben foglaloc.

Magyarázatra való kérdélec:

kérdések:

- (1) Vallyon nem kárhoztattyae Isten az emberekben az *ételt*, és az *italt*; mert ihén bányia itt, haragszik-is érette hogy a' Sidók ettek és ittak?
- (2) Mit kell érteni a' *jádczafon*, mellyre a' jó lakás után fel-költe nek vala?
- (3) Talám azok az *három ezer Férfiak*, csak a' *bálványozásért hullottanak-el*, és nem a' *jádczásért*? Felele

TÁNCZJUTALMA.

Felelet az első kérdésre: (1.) Tagadásképpen; Nem kárhoytattya az ételt, és az italt magában melly mérték letessen lében háláadással, Deut. 8. v. 10. *Mikoron eszedel, és megh elegendedel akkor dicsírsjed a' te Uradat fstedet.* 1. Cor. 10. v. 31 (: Ames lib. 2. c. 20. Th. 15.)

(2.) Allatásképpen; kárhoytattya a' Balványoknak adoztatot ételben enni, italban innya. 1. Cor 8. v. 7.

Némelylek mind e' mai napiglan a' bálvánt valaminek álitván, mint bálvánnaak adoztattat ugy eszik azt, és azoknak lelki ismértek mivel hogy erötelen meg-fertöztetik. 1. Cor.

10. v. 21. (: Ames. lib. 2. c. 13. & 43. Exeg. Ames. lib. 2. fol. 636) Ezért haragfik Ilten itt a' t' bbi között a'Si dokra. (3.) A' dösölést, ételben, italban valo mértékletlenséget. Esai. 5. v. 11.

Faj azoknak a' kik jó reggel felkelnek hogy részegeskedgyenk, és mulatná a' bor mellyet mind estvéiglen, hogy a' bor felgerjeszse őket! Rom. 13.

13. (: Cons. Ames. lib. 3. c. 16. Th. 5.) Eztis bányya fellelte igen az Ur itt a' mint a' következendőköl ki-tet-czik. (4) A' ro' dologban valo forgalmatoiságot, ezekben: *Leüle, felkele.* Esai. 5. v. 18. 1. Pet. 4. v. 3. (5) A'

modnélkül valo ételből, italbul hármazott bujalkodást, s' ánaak alkalmatoiságát. Jerem. 5. v. 7. 8. *Mihelt meg-elögetem őket, azonnal paráználkodnak, és nagy sereg gel paráznánae házába gyülnek. Mint a' kövér lovak, mellyek reg gel eleget esznek, olyanok voltak, ki ki mind az ő felebaráttya feleségere nyerit.* Ezek azoc a' vétkek mellyeket itt Ilten kárhoytat, az ételnek, s' italnak nevezeti alat, s' ezeket bányya.

Felelet a' másik kérdésre. A' Tánczolás. 1. Cor. 10. v. 7. 1. Sam. 30. v. 16. *Ime el-széledtek vala idestova,*

és egész földszínen, és esznek, isznak vala, és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

és tánczolnak vala.

TAN CZ 7UTALMA.

vala. (Exeges. Amef. lib. 2. fol. 1066. Conf. Amef. l. 5. cap. 39. Q. 6. R. 1.) Kérded: *Miért mondati bít játéknak?* Felelet. (1) Mert annak tartyák a' kik azt követik, mint a' Sidok a' leczkében, Amalekiták, és egyéb Pogányok. (2) Mert a' miképpen hogy az játéknak fok csuffság, nevetseg, hijában valóság elít; így ebben semmi jó nincsen. Amint ide aláb megvilágosittyc. (3) Mert Isten előt nem kedves, mivel hogy teltnek munkája Galat. 5. v. 21. *Reszégsegék, tobzodások, és ezekhez hasonlatosok, valakik ilyen dolgokat cselekesznek, Isten Országának örösi nem lesznek.* (: Exeges. Ames. lib. 2. fol. 1066:)

Felelet az harmadik kérdésre: Nem csak; hanem azért (1.) Hogy Isten mondotta: *Ne legyenek tenéked en el ttem idegen istenid.* Exod. 20. v. 3. Még is borju képet csináltak. (2.) Hogy egymást meghfosztották és azt bálványra adtak. Exod. 32. v. 25. (3.) Hogy annak áldoztatot ételben ettek, italban ittak. v. 6 (4.) Hogy tánczoltanak. v. 6. 1. Cor. 10. v. 7. (5.) Hogy a' borju képet imádták. v. 4. Ezekért hullottanak el, s' holtan meg úgy mint három ezer Férfiak, A s' fonyokis hihető. Im hallod azért hogy nem csak a' bálványozásért, hanem a' Tanczolásért is veštenek el ezek. Ez a' Leczkének magyarázattya, melly ez három kérdésekben, és feleletekben foglaltatot vala. Lássunc immár e' Leczkébül a' magyarázat berint egy idvefséges Tudománt melly így foly.

Tudomány.

A' Tanczolás olyan rut, és utílatos bujalkodás Istennek előtte, hogy azt el nem szenvedheti. büntetetlen sem hagyhattya, hanem az ellenévd
hímek, Sany B. Lengye a' z. h. a. a.

TAN CZ 7UTALMA.

haragját idő jártában a' Tán czolokra ki önti.

Ímea jü ki: Leüle a' nép enni, és innya, & c. Im latod; Tán czolána ka' Sidok bujalkodván, meg haragvék, el-
fem benyvedheté Isten, hanem levágata a' Lévi fiaival az
Nép közül, úgy mint három ezer férfiakat, Tób Sz. Ir. s-
beli helyeket is lassunk ennek a' Tudománnac igazétá-
sára, s' világosítására. Exod. 32. v. 35. Mikor az Ur a'
népet bünteti vala, ez bünért- is bünteti vala. Esai. 3. v. 17.
18. Azt mondgya az Ur: Mivel hogy a' Sionnak Leányi
fel fuval odatanak, és fel emelt nyakkal járnac, és sze-
mekkel pillognak, idestová poroszkálván járnac, az az: (tán-
czolnac:) nagy zengést bongást szerezec. A-ért az Ur
meg kopasította a' Sion Leányinak tetejeiket, & c. A' ho-
lott Isten pirongattya a' tánczos Sidókat, tánczbeli tu-
lajdonlago rol, s magoc vifeletlenlegekről le irvan; fe-
nygeti is őket valóban a' következendő versekben, be- is
töltötte rajtok. Ezech. 25. v. 6. 7. Így áll az Ur Isten:
Mirt hogy kezdeddel tapsoltál, és lábaddal toppantottál
(az az: tánczoltál!) és örülst lélek bül minden meg utalásod-
bul Izraél földén. Ennek okáért im én ki-nyujtottam az én
kezemet te reád, és adlak tégedet ragadományul a' Pogány
népe nek, és ki-váglak téged a' népek köz-ül, el vesztele té-
ged a' földekrül, és el-töröllek téged, és meg-tudod hogy én
vagyok az Ur

Az Amnonitáknac vétkeket femekre hánnya Isten
melly a' Tán cz; sullyos büntetést- is ir utánna. Sophon.
1. v. 9. Meg-látogató mind azt- is a' ki tombol, az az: (a' ki
tán czol) a' más ember küsbén a' napon. Luc. 21. 34 Meg-
oltalmazátok pedig magatokat, hogy valamikor meg ne ne-
bezégyenek a' ti síveitek a' tobzódásnak (az az: tánczolás-
nak) reszegsegen, és világi szorgalmatosságoknak miatta,
és nagy

TANCZ 7 UTALMA.

és nagy hirtelen rátok jöjjön az a nap. Rom. 13. 13. *Mint nappal éhessen járjunk, nem tobzódásokban. &c.* A' holottis a' tobzódáson, a' tánczolás értetic. 1. Tim. 5. 6. *A' melly (özvegy Aszfzony) bujaságban él, az ollyan élven meg holt, az az; heje hujában, tánczolásban foglalta magát csak holt állat az.* Jacob. 5. 5. *Sirjatoc jajgatással (mert) Gyönyörűségben éltetek földön, és bújálkodtatok, a' ti síreiteket legeltettéte' mint egy áldozatnak napján.* A' holott is e' világi gyönyörűségben, s' a' bújálkodás alatt a' tánczolás értetik, mellyhez a' büntetés is hozzá babattatic Istentől. Prov. 28. v. 7.

Fundamentomos okai a' Tudománynac.

Első Oka: Mert Isten tiltja. Exod. 20. v. 14. *Neparáználkodgjál, a' az; távoztasd-el a' paráználkodásra való alkalmatoiságot, jeleit, és annak gyümölcseit, azok közül való a' Táncz (Ames. lib. 2. cap. 19. thes. 45.)* Azert a' mint gyűlöli Isten a' paráznaságot, ugy gyűlöli szintén annak alkalmatoiságát, jeleit, és gyümölcseit, ugyan is bent életre, nem fertelmeslegre teremtettünk. Ha tiltja bűn, ha bűn, büntetetlen sem hadgya hát Sophon. 1. 9.

Másodic Oka: Mert sok bűnökkel vagyon egygyűve kötve: ugy mint, (1) Bújálkodással Prov. 7. 18. *Neh foglallyuc magunkat boségesen mind virrattig a' sereketben (ihon a' bújálkodás) mi magunkat vidámsuk meg serelemhez való dolgokkal (ihon a' táncz)* (2) Szentelen, orcátlan paráznai nézéssel Matth. 5. 28. *Valaki Aszfzonyi állatra tekint gonosz kívánságnak ekéért, in már paráználkodott az ő szívében.* 2. Pet. 2. 14. *Már az illyé tekites né e' fiké a' tánczolás kö' bér igé is; te magad tánczoló, legy b' zonzásge m, katsontással.* Prov. 6. 2. (3) Fajtan csok

TÁNCZ JUTALMA.

kal. Prov. 7. v. 13. *Meg-ragadván azt, meg-csólá őtet.* Hányszor ragadgyak, ölelik, csókollyák egymást a tánczolók? nincs száma gonofságoknak. (4) Tapogatással. Ezech. 23. 8. *Es ök tapogatták az ő süzeségének emleit, és ki öntötték az ő paráznságokat ő reája.* (5) Eölelgetéssel. Prov. 7. 13. (6) Tenyér vakarással, (mellé paráználkodásra való alkuvás. Ames. Conf. lib. 5. ca. p. 39. Thef. 22. Q. 5. R. 2. *Quivult cubare, pangit saltem suaviu(m)*) (7.) Tisztátalanságra való alkalmatossággal. Gen. 34. v. 1. 2. *Ki-méne pedig Dina a Leának leánya, mellyet szült vala a Jacóbnak, hogy látná annak a tartománnak Leányit (az az: miképpen tánczolnak a Sechemiták Leányi:) Es mikor látta volna azt Sechem, a Chivi-chamornak annak a tartománnak Fejedelmének Fia, el-ragada azt, és azzal hálván, meg-seplösíté átet.* Ezt szerzé az akkori táncz; hát a mostani? hasonlókát szerez. Ju. dic. 21. v. 23. *A Benjamin Fiai vévének feleséget, az ő sákok szerint a tánczolók között, kiket el ragadának, &c.* (8) Kevélységgel. Ezech. 16. v. 49. *E volt álnoksága Sodo nának a te hűgodná, a kevélység, &c ugyan-is kevélység nélkül nem lehet a táncz.* (9) Eöltözeten való nyalkasággal. Prov. 7. v. 10. *Egy Aszszoni-állat etciben méne annak (az Itjunak) paráznának ékeségében.* Innen vagy on már az, hogy a tánczolóknak, tánczok, s' magok viselése, öltözetek kúrvaságokat jelentik. Sirak. 19. v. 28. ugyan-is a' Kúrvának, még az öltözeti-is kurva. Mellyről-is Cyprianus így szólt: *Si tu te sumptuosius comas, & per publicum nobiliter incedas, oculos in te juventutis illicias, suspiria a- dolescentum post te trahas, concupiscendi libidinem nutrias, eccandi fomenta succendas, ut & ipsa non pereas, alios amen perdas, & velut gladium te & venenum videntibus*

TAN CZ 7UTALMA.

præbeas, excusari non potes, quasi mente casta sis, & pudica. Redarguit te vestitus improbus, & impudicus ornatus, nec computari jam potes inter puellas, & virgines Christi, quæ sic vivis ut possis adamari. Fugiant casta virgines, & mulieres puica incestarum cultus; habitus impudicarum, lupanarum insignia, ornamenta meretricum. Cyprian. pag. mihi 155. 156. 157. (10) Hivalkodásnak bölgevel. Ezech. 16. 49. E' volt alnoksága Sodomának à te hügodnac à kevelység, à kenyérnek elégsége, és hivalkodásnak bösege volt önékie, és az ö Leánynak. (11) Haraggal. Gen. 34. 25. Confer. Gen. 49. v. 6. Az ö busultokban meg ölték a férfiat, és az ö indulatok serent el-ronták a várašt. v. 7. Atkozott az ö haragjok, mert vakmerő volt; és az ö busulások, mert kegyetlen volt, &c (12) Veszekedéssel. (13) Szitkozódással. (14) Atkozódással. (15) Káromkodással. (16) Hamis, és izüklég kívül való esküvéssel. (17) Verekedéssel. (18) Egy mátra való irigyféggel; mind ezeket a' izemmel látott, tüllel hallottt, már meg-esett példák, és dolgo bizonyittják. (19) Gyilkofsággal. Matth. 14. v. 6. & sequen A' Tán cz ada alkalmatolságot Herodesnek arra; hogy Keresztelö Iánost meg öleffe. (20) Eöléssel való fenyegetödzéssel. Gen. 34. 13. A' Iácóbnak fiaí sechemnek, és a Chamornak, à Sechem Attyának, sollának álnokul, &c. Láddé melly nagy csomó gonofság van benne: ilyen temerdek, es fok águ kötelekkel húzzák ám magokra a' tánczolók az Istennek haragját. Esa. 5. v. 18. Száll magadban, és íteld-meg micsodás nagy bűn legyen a' táncz; chez képest el-feledkezhetnek é rulla Isten avagy nem.

Harmadik Oka: Mert ördög munkája, a' ki eleitül fogván az emberlelkének javára nem igyekezet Johana.

TAN CZ 7 U T A L M A.

8. v. 44. 1. Joh. 3. 8. Mais az Ő munkáját cselekedőkkel edgyűt munkálodik. Mint az Herodes vendégségében lévőekkel Marc. 6. v. 18. & seq. Őt nevezetes ördögök voltak, kik munkáldtanak: (1.) Bőszönködő csi- náló Ördögök. v. 19. *A' Herodiás oládkodik vala ő után- na, és igyekezik vala őtet meg-ölni.* (2.) Nagy ehetést, iha- tást csináló Ördög. v. 21. *Mikoron azért alkalmas ideje jöt volna, mikor az Herodes az^o születésének napján az ő fő szolgáinak, hadnagyoknak, és Galileának fő fő embe- rinek vacsorát szerzene.* (3.) Tán czolásra indító Ördög v. 22. *Es bement volna a Herodiasnak Leánya; és ott tán- czolt volna.* &c. (4) A' Tán czot kedveltető, s' hízeltető ördög. v. 22. 23. *Es a tetőzet volna Herodesnek, és a vendégeknek; az Király monda a Leánnak: Kérj én tüllem a mit akarsz? és meg adom. Es meg esküvek neki: Valamit ké- réndes? én tüllem, meg adom neked, ha Országomnak filét kéredis.* (5) ölető Ördög. v. 27. *A' Király azonnal el- küldvén az hóbert meg parancsolá, hog a keresztelő fános fejét elő hozná.* Innen mondgya már egy tudos ember, hogy a' Tán czolok felől így tollot volna az Ördögh: *Ezek az én pokolra valo kecskéim, a kiket ugráltatok,* Matt. 25. v. 33. Meg ezek között mindenik Ördög el, hivatalis el-mennek a' vendégségekben, ki ki az Ő mű- káját végben viszi, ha rá nem vigyáz Noh azért (: kérd- lek:) hozzád illiké hát, hogy keresztvén lévén Ördög munkáját cselekedgyél, a' kiből semmi jó nincsen? Né gondolnám: Azért hogy a' Tán czolok Isten nyájának nevezzék magokat a' Christusrul; azonban e' tép in a- lat ördög munkáját cselekedgyek 1. Pet. 2. 16. (: itild- meg:) az ilyen hypocriták, Isten bősöntok ha bünte- tetlen maradnának? holot magat Isten bősuállónak ne-
vezi.

TAN CZ 7UTALMA.

yezi. Deut. 32. v. 3. *Enyim a' boszszuállás, és a' fizetés.*
 Negvedik Oka: Mert Isten jajt kiáltat azoknak kiknek
 lakodalmokban vagy on hegedű, lant, dob, sip, és bor.
 Esai. 5. v. 12. Mullynek toldalekja a' Táncz. Jaj hát an-
 nakis a' kinek lakodalmában tánczolnak. Igaz a' Tudo-
 m ny mind ezekbűl; Lásluk immár mi hasznát vehettyük
 rövideden Isten engedelmebűl:

Első Halzna oktatás vagy tanítás:

Tanuld - meg azért innen: (I) A' Tánczolóak akar
 mint hannyák vesé jámborságokat, jószágokat; de a' fe-
 löl paráznác es kurvác. Esa. 23. v. 16. *Vég hegedut ke-
 zedben, kerullyéd a' Vároft te el feleitetet tisztátalan paráz-
 na, énekelly erűfen, boszszan énekelly hogy meg-emlekezze-
 nek te rollad Jacob 4. 4. Parázna Férfiak, és Aszszonyi-
 állatok, avagy nem tudgyátoké hogy é világnak barátságga
 gyűlölseges Isten előtt. Prov. 30. 20. Mert a' Tánczolóak,
 bújalkodóc, fajtalanoc, Órdögnc, paráznasagnac, s' e'
 világi gyönyörűségnc kedveert tánczolnac. Mit gon-
 doltoc hat tánczolóak? Mert Istenec ellenségi vattoc.
 Noha tánczot javalló ember mutas énnékem a' Sz. Irás-
 bul olyan Isten tel ugyan valóban kereštyén Aššonyi
 állatot a' ki-valaha tánczolt volna; de ollvat ám a' ki va-
 loban Isten fél; mert emillyen, amollian aššonyokat
 kiknek nevek a' Sz. Irásban vannak ugyan, s' tánczolta-
 nak bé sem vešék; mint a' Sidoké. Esai. 3. 17. 18. Hero-
 diásé, annak Leányajé. Marc. 6. v. 22. s' több rošbaké.
 Hanem ha amollian jot mutathacz légyen šabad tánczol-
 ni; de ha nem, állyon meg az igazság.*

Ellen-vetefek:

Obj. 1. *A' Jámbor Férfi, és Aszszonyis el járhattya?*
 Felelet. A Jámbor Férfi, és Aššony, nem Parázna, és

TAN CZ JUTALMA.

kurva ugye? ugy vagyon, bizony nemis hereti azt; De ha el-megyen a' tanczra le huzd ám rulla a' Jámbor nevet (: mint az Isten le huzá a' tánczolo Sidokrul:) ugyanis a maga cselekedetivel nem jámbort mutat; hiszem a' jó fa, jó gyümölcsöt hoz. Matth. 7. v. 17. Nem-is illik a' Sára Leányihoz a' Tancz. 1. Pet. 3. v. 6. *A' Sára engedet az Abrahámac ötet Uránac nevezvén, melly Sárának ti Leányi löttetek mikoron jot cselekesztek. &c.*

Ob. 2. Lám Maria az Aron nénye tánczolt. Exod. 15. v. 20. A' Sidó Asszonyok-is. 1. Sam. 18. 6. 7?

Felelet. Ne hidd: Nem tánczoltanak; hanem sippal, doóbal, hala- adó éueket énekelték, à mint ô nekik Ceremoniájoc è vala. Exod. 15. 21. 1. Sam. 18. 7.

Obj. 3. Dávid is tánczolt. 2. Sam. 6. 14.

Felelet. (1) Nem lehet à David akkor való örömet tánczolásnac mondani; mert csak olyan az, mint à i igen nagy kárt vall, s' ostan meg-lelvén, örömeben ugrik, kezét ôsve ütven. Mint az Evangeliumbéli drachmáját el-vestő, de olzt n meg lelő kegyes Asszonyi állat cselekesik vala. Luc. 15. 9. *örülltetek én velem, mert megtaláltam à drachmát, mellyet el-vestettem vala.* (2) Ostan ha ugy volna-is, nem vendegségben, vagy la odalomban; hanem Istenhez való buzgóságban cselekedte ô azt, maga, Asszony nélkül; azért à ti tánczotok ezzel nem erősttetik: *Mi haszna rongyos berhédet uj postóval foldod.* Matth. 9. v. 16.

(II) Ne csudáld azt, hogy az Isten meg-haragutt ránk ennyire mind országostúl, és hogy az ô haragj nak tüze, mais lobog ellenünk; mert ez à sok b nökkel tellyes ocsmány véték uralkodott, uralkodik is è mái nap köztünk: Mellyet mikor látott volna egy keresztény ember, azt mon-

TAN CZ JUTALMA.

gya vala Magyar ország felől: *Nunquā vidi, nec audivi regnum ullū, majeri gaudiō, ac tripudiō periturum, qua Hungariam,* az az: Soha nem láttam, sem hallottam, olyan országot, a melly nagyobb örömmel, és tánczolásfal veszet volna el, mint Magyar Ország. *Miért hát hogy panaszkodtok mikor Isten méltán büntet?* Lamenci. 3. v. 38. s' az a' nagy Isten csudája, hogy még is nem veszi észében magát, hanem mind a' két fülére bátran aluszik, örül, vigad, vendégeskedik, tánczol; tombol; miat ha semmi gondgya nem volna. Bé-is ivatok bizony zálogba Magyar országot, félő hogy más váltya-ki. Addig tánczolatok, ugrálatok ti tánczos Magyarok, dicsőffegét országotoknak jaj! el-hullatátok; de bizony fel-veszi más (ugylátom) ti utánatok az ő dicsőffegét. Oh Isten irgalmaságának csudaja! Oh Isten hová türesének gazdagsága! Oh Isteni nagy várakozás, hogy mind egygyig, minket eddig a' feneketlen pokolban nem tásztottál! bizonyára méltán cselekedte az Ur, hogy a' miboldog állapotunknak fényeskedő napját el-nyugtatta délben! Amos. 8 9. Régentenis így állottak mi felőlünk: *Hungaria, Regnum Orientis olim, Occidentisque spoliis opulens, tot victoriis tumidum, tot regna complexum, heu quo recidit! De tanto Imperio vix tot reliqua sunt oppidula quot olim regna!* El eset hát a' mi fejünknek Koronája, jaj most nekünk mert vétkesztűnc! Lam. 5. 16. így állhatunc már mi.

(III) Az Isten a' Tánczolóknak büntetéseket, s' azok ellen valo fenyegetődzését azért iratta-meg, hogy azt ne kövessük, hanem inkább el-távoztassuk, és meghutálljuk. I. Cor. 10. v. 11. *Mindezek példában lesznek vala rajtok; meg-irattattak pedig a' mi intetésünkre, kijáre ez utolso idők jutottanak.* Oh bégény utolsó veszedelmével

TÁNCZ JUTALMA.

küszködő Magyar Nemzetség! miért vagy hát ilyen lelki va-
 ra, ennyi világában az Evangéliumnac, hogy nem ta-
 nulás mások védelemével, már utollyára magad romlá-
 sával? *Oh gonosz Nemzetség, mi az oka, hogy mennél inkább
 ostoroz Isten, annál inkább nevelitek a bunt.* Elai 1. 4. 5.

(IV) A' Táncz az ördögtül ragadot a' Pogányokra, ö-
 rülök a' bálvány imádokra, a' bálvány imádkorul raga-
 dot mi reánk, és nem a' Christusrul. Miert nem büntet-
 ne-meg erette; De inkább tanácsollya, hogy el-távoztas-
 suk. Luc. 21. v. 34. *Meg-oltalmaztatok magatokat, hogy
 valamikor meg-ne nehezégyenek a ti sziveitek tolvadásnak
 miatta, &c.* *Job. 31. 10. Pén. 5. 10. Math. 24. 41.*

(V) Csuda vak merőlegek vagyó a' Tánczolóknak. Pro.
 7. 11. hogy az Isten büntető haragjától nem félnek, maga-
 rettétes dolog az élő Istennek ezébe esni. Heb. 10. 31. mit a'
 hegy alivai várasok közöttül egyikbē eset illyē dolog: *Egy-
 szer egy deli természetű kurva Sábású Aszszőnyal addig táncz-
 olták az udvari Néessék, és a szolgák, hogy mikoró az udva-
 ri szokás szerent terdet fejet hajtott volna az Aszszőy, velle
 tánczoló személynek, az egész vendégységben levőknek, kivált
 képpen a' fő főrendeknek, le rogyik, és menten sörnyü halált
 hall; majd olyan formán mint Ananias, & és Saphira.
 Act. 5. v. 5. 10. Így bömléc-el, az akkori vendégseg.*

(VI) Sok rossz dolog eset a' Táncz miá eleitül fogva,
 esik mais; Azért azt a' buzgó keresztényen meg-utálhattya.
 Meg világoztatok fellyebb. Noh! mit gondoltok hát ti, Isten-
 nnel, és az ő fenyegető igijével nem gondoló, idvezü-
 lendőket botránkoztató, Isten képét meg-mocskoló,
 bujalkodó Tánczoló? Avagy ezzel kedveslebbek vat-
 tokké Isten előtt? Nem mondom Isten előtt; hanem az
 ördögök előtt.

TAN CZ 7UTALMA.

(VII) Igé nagy vesély szokta azokat követni, néha akkor mindgyártis, néha jövendő időben, az kiknek Házaságok tánczon végeződöt el. Mert a' tudomány úgy taníttya. Es a' Job Fiainak, és Leányinakis somoru veszedelmek azt mutattya. Job. 1. v. 18. 19. *A' Sechemitáknakis hájokban marada az táncznak az izi.* Genes. 34. v. 24. De m g az *Amalechitáknakis* juta benne. 1. Sam. 30. v. 16. Azért az tánczofok így meg fertőztetvén a' földet, miképpen birhatnák azt. Ezech. 33. v. 26. *Ati fegyverekben állottatok, utálatosságot cselekedtetek, és mindenitek az ő felebaráttjánac feleségét meg fertőztette, és megis ezt a' földet birnátoké?* Tudod-e mit tészen ez tánczoló?

(VIII) Valakik a' vendégségeket, s' lakadalmazásokat, csak a' tánczolásért, abban lévő hejje-hujjáért berteik, mind azok Epicurus unokai. Esai. 22. v. 13. Az Epicurus Sidok azzal tartják vala: *Együnk, és igyunk.* Esai. 56. ult. 1. Corinth. 15. v. 32. Mert Epicurus ételben, italban telhetetlen lévén bujalkodo volt: így a' tánczolokis bujalkodásnak tudoi. Judæ. v. 12. *Ezek olyanok mint a' széplők a' ti keresztényeni lakodalmotokban mikor ti veletek lakoznak, minden becsületesség-nélkül, magokat bizlalván.* &c.

(IX) A' jo keresztényen embernek a' Tánczolás igen nagy lelke götrelmére, és nehézségéire vagyon. Mert azt mondgya a' Tudomány: Bujalkodás. Istenis haragzik rájok a' tánczért. Esai. 3. v. 17. 18. Mofesis nehezen szenved vala. Exod. 32. v. 21. *Es monda Moses az Aronnak: Mit tett ez népteneked, hogy ilyen nagy bűnben keverted őket?* Sz. Palis. 2. Corinth. 12. v. ult. *Mikor oda menéndek ne alázzon-meg az én Istenem ti köztetek engemet, és sirassák azok kezzül sokakat, kik annakelőtte vétkeztenek, es meg né*

TÁNCZ 7UTALMA.

tértének a' tisztalanságbul, paráznaságbul, bujálkodásbul
 mellyet cselekedtenek. A' holott a' bujálkodáson a' tánczo-
 lás értetik. Lásd-meg azért melly nehéz a' jó léleknek
 mikor az ilyen bujálkodás vagon az igaz vallásnak val-
 loi között.

(X) Lelki Pástorok tiis tanullyatok - meg e' tudo-
 mánybul: Hogy bintén olyan lelki ismérettel tartoztok
 a' tánczoló ellen feddödni; a' melly lelki ismérettel a'
 paráznák ellen dorgáladni, úgy hogy ha helye volna az
Ecclestica Disciplinanak, a' Tánczoló bintén úgy meg-
 érdemlenék az *Excommunicatiot* mint a' paráznák. kétel-
 kedel benne? Ihon az Isten maga *excommunicáltat* három
 ezer fér fiakat; A' ésszonyokatis. Elai. 3. 17. 18. & seq.

Második Hafzna Feddés.

(I) Feddi azokat, a' kik azt állattyák erőssen, hogy nem
 vétek, tabadosian tánczolhat akarki is: Hol vetted ezt
 az állatást? Bizony nem az Istentől; hát? az örd^ggtől,
 add vi. Éa néki ha jó kereátyn vagy! Mert mennél drá-
 gább arron váltattál-meg a' Pogányoknal, annál drágáb,
 és tisztességessebb dolgokat kellene cselekedned; de én
 felek rajta hogy könnyebben lében dolga Tyrusnak és Si-
 donnak az itéletnek napján, hogy nem mint tinéktek tán-
 czolók, Matth. 11. v. 22. Kik ennyi intés után nem job-
 bultok - meg. Hebr. 6. 7. 8. Mert a' melly föld, a' gyakorta
 réá szállott záport bé isssa, és teremt füvet azoknak hasznok-
 ra a' kik azt mivelik, v' szén áldást Istentől: De a' melly föld
 tövisszet és bojtórjánokat terem, meg-vettetett, és az Isten-
 nek átkához közel vagon, kinek vége tüzzel valo meg-égetés
 éssen.

A' Tánczot javallók ellen-vetési kö-
vetkeznek; s' azokra való
feleletek:

Obj. 1. *Lám Dávid-is hegedült, s' hegedűben dicsérte
az Istent; azért nekünk is szabad a Dávid Soltárinak nó-
táit hegedűn, vagy egyéb vigaság tévő berbámokon vo-
natni?*

Felelet. (1) Hegedült Dávid, de nem lakodalomban.
(2) Nem-is táncz nótát vont. (3) Hogy hegedűben di-
csérte Istent, ceremonia vólt az, mellynek ereje el-költ.
Coloss. 2. 14. (4) Azért a' kinek lakodalmában hege-
dű, lant, dob, síp, és bor vagyon, jaj annak. Esa. 5. v. 12.
Annak-is jaj a' ki hegedű bő mellett mulat, és vigaság té-
vő berbámokat gondol-ki mint a' Dávid. Amos. 6. v. 5.
6. 7. és 5. 23.

Obj. (2) *Psal. 104. v. 15. Vigaságra bort adcz az
embernek; az az: a' tánczolásra; azért szabad tánczolni?*

Felelet. Nem jól magyarázod úgy; hanem így: Al-
gyad én lelkem az Urat, a' ki bort, olajt, kenyeret ad, az
embernek táplálására. v. 27. 28.

Obj. (3) *Prov. 31. v. 10. Gyors serény asszonyi-állá-
tott kicsoda találhat? Ihon a' bölcs busul rajta hogy gyors,
serény asszonyt nem találhat a' tánczolásra: Azért szabad
tánczolni?*

Felelet. (1) Nem jól érted, s' kerekbe tóród a' Szent
Írást, mert nem-is czeloz arra a' bölcs, a' mire te magya-
rázod; hanem a' jó asszonyi-állatott dicséri, azt pedig a'
ki nem tud tánczolni. (2) Nem busult azon a' bölcs,
mert ő nem olyan vólt, mint a' mostani Magyarok köz-
zül némellyek hogy korbácscsal, bottal, erővel hajtyák
az asszonyokat a' tánczra, a' mint ezt eléglzer lattam.

TAN CZ 7UTALMA.

Bóldog Isten melly nagy lelki halyog van a Magyarok fe-
men!

Obj. (4) Eccl. 3. 4. *Ideje van a szokásnak; az az: a tán-
czolásnak; azért szabad tánczolni?*

Felelet. (1) Ugy a' tengerben való szokásnak-is. Act.
27. v. 43. (2) Itt azért csak azt akarja mondani Salamó:
Ha az ember tánczolna-is, az-is héjában valóság lenne.
Eccl. 2. v. 25. 26. 27. az az: bűn.

Obj. (5) Matth. 11. 17. *Sipoltunk tinétek, és nem tán-
czoltatok: azért Urunk Jéhus Christus javallja a tánczot?*

Felelet. Nem következik abbul-is; hanem csak az;
hogy a' Sidók között-is volt ez a' rosz táncz, hitvan fo-
kás; de afelel Istennek akkor sem tecczék ez, ma-is nem
tecczik, mert a' hetedik parancsolatban meg-tiltotta:
Neparáznál odgyál; és oda foglalta annak minden al-
kalmatosságit, valamellyek embert arra indithatnák,
(Catech. Palat. Q. cix. cum Responzione.) már ha má-
fut meg-tiltotta, itt miért javallaná? Azert ennek értel-
me ez: Mi tinétek Sidók ollyanok voltunk mint a' Si-
posok, hogy örömmel prädikálnók az Isten beszédét:
de ti nem tánczoltatok, az az: a' beszédet örömmel nem
vettétek. Joh. 1. v. 11. *Az kovéi özzéjve, és az övéi ötet
bé nem vóvéc.*

Obj. (6) Joh. 2. 10. *Urunk lakadalomban volt Ká-
nában; mivel hogy azt mondád, a táncz szokás volt a Sidók-
nál, ott tánczoltanak; mert a szokást ok sem hagyhatták el
(mint a' tánczos Magyarok) Miért nem pirongatta meg
hát őket?*

Felelet. (1) Nem írja szent János, hogy tánczolta-
nak volna, azért nem-is követték azt ell. (2) Rosz ha-
kás volt az, s' el-hagyatta Urunk vélek, mint ma-is a'

ki tud-

TAN CZ 7UTALMA.

ki tudgya annak vétkes voltát, nem hogy cselekedné; de meg nem is nézheti. Azért innen sem jó a' ki.

Obj. (7) *Meg-lehetne módgyával tánczolni?*

Felelet. Mind módgyával, mind mód nélkül csak rosb a' bolondság. Píal. 85. v. 9. *Meg-hallom mit szól az Úr Isten: mert kétség réli'ül' szól bekefséget az ő népenek, és a' kiket kegyelme ségevel környül vett, hogy ne térjenek a' bolondságra.*

Obj (8) *Meg-lehet embernek maga mulatságában tánczolni?*

Felelet. (1) Az olyan tánczbéli mulatságban lévőknek jajt kiáltat az Isten. Esa. 5. v. 11. (2) Ugy, de lelked ne nézve olyan időt mulacz-el akkor, mellyet mászizor áron sem vehetz meg. Eph. 5. 16.

Obj. (9) *El-mehet a' tánczra az ember Feleségével, vagy Atyafiával; mert így tisztességes dolog tánczolni?*

Felelet. (1) Nem a' tánczolásra teremtette Isten a' Férfiat, és az Assont, ha meg nézed: Genes. 2. v. 18. Nemis azért adta Isten együve hogy tánczollyanak, hanem hogy egy-másnak segítséggel legyenek. 1. Pet. 3 v. 7. Ha én Feleségemmel a' tánczra meunek (melytől Isten őrizzen!) mivel paráznak dolgát cselekednők, mind a' ketten tisztátalan személyek lennénk. Nosza hozz egy jó Keresztényen életű Papot, vagy más rendbéli Istenfélő embert élő példájul, a' ki valaha feleségével tánczolt volna a' Sz. Irásbul? oétán legyen szabad embernek feleségével tánczolni. Ha pedig valamelly Prædicátor tánczot járnais elég nagy botránkoztatás volna; de vétkes példát (kérlek) ne kövés. Exod. 23. v. 2. *Ne kövessed a' sokaságot a' gonosbra.* (2) Atyád fiát tánczolásban lévő paráznai nézésel, tisztátalan gondolattal meg-ferteztednéde inkább?

TÁNCZ 7UTALMA.

Deut. 27. v. 22. *Atkozot valaki közösködik az ő hugával, az ő Atyának, vagy az ő Anyjának Leányával. Oh hogy kívánkoznál arra!* Jobi. 31. v. 1. *Az én semeimmel ugyane szövétséget tettem vala, és miért igyekeztem volna valamelly süznek meg-seplősítésére.* Holot az tett nem arra rendeltet. 1. Corinth. 6. v. 13.

Obj. (10) *Bizony hát lakodalmat se kellene sobais csinálni, ha olyan vétek tánczolni?*

Felelet. Megh lehet a' lakodalom, és vendégség hegedü, és táncz nélkül; ugyanis ebbé vétkeznek ma az emberek, hogy a' lakodalomnak végét ördögnek bentalik, rébeskedéssel, tombolással, tánczolással, és több hejjehujjával. Nem különbben mint a' Sidok; Leülnek enni, és innya, ha azt el-unnyák, felkelnek tánczolni. Hát nem ugy van? Ez ám a' roé.

Obj. 11. *De bizony annál inkább tánczolok, hadd ugyan haragudgyék a' jámbor Pap? Csak nem szab ám énnekem rendet abban ha csak Pap?*

Felelet. (1) Az előtt-is ugy volt az; némellyek az Isten Prophétáinak engedtek, jól jártak, mint Josias. 2. Cron. 34. v. 27.28. *E' besédekre, mellyeket hallottál, mivel hogy a te sived igen meg lágyula, es magadat meg-alázád az Isten előtt, mikoron hallád az ő besédét, ez hely ellen, es annak lakosi ellen, mivel hogy magadat meg-alázád előttem, es ruháidat meg-hasog gattad, sírál-is előttem: én-is tégedet meg halgattalak, ezt mondgya az Ur, &c. Némellyek nem engedtek s' el-verték mint Achab, 1. Reg. 22. v. 8. 38. Es monda az Izraélnek Királlya Josaphátnak: vagyon egy férfit, ki által meg-kérhettyük az Urat: Miheás a' Zemla fia: de én gyulólóm azt, mert soha nem jövendöl énnekem jót, hanem gonoszt. Meg-hala az Izraélnek Királlya, meg-*

TÁNCZ 7 UTALMA.

mosák pedig az ő bekerét, és feg yveret, a Samaria mellett való tóban, és az ebek nyallyák vala az ő vérét. &c. Ha immár Achábita vagy, s' úgy ollas, Isten haragja megyen rád mint Achábra. (2) Az ilyen ó, a' gonótságban meg - átkodott engedetlen embernek sava; a' kinek meg - fizet az Ur Őrök vesedelemmel. 2. Thefl. i. v. 8. 9. (3) Kinek tes böhséget velle, mert meg látogattya az Ur azt, a' i tombol a' más ember házána külsőben. Sophon. i. v. 9. Azért azt adom én tenéked tanácsul, hogy jobb az Isten népével, nyomorgattarni, hogy nem mint a' bun hásszával élni. Hebr. 11. v. 25.

Obj. (12) Ha akarom hiszem, s' ha akarom nem, hogy a' táncz vetek volna?

Felelet. (1) Nem áll az embernek maga hatalmában hogy ha akarjon hidgyen, ha akarjon ne hidgyen, *de jure*. (2) Némellyek mindazáltal az Isten beédet hitték, némellyek nem hitték, *de facto*. Actor. 28. v. 24. Ma-is ugy vagy az; sőt azt mondgya a' Christus: hogy mikoron el jövend, nem igen talál hitet e' földön. Luc. 18. v. 8. Már na hi ed bűnnek lenni ennyi világositásból jo; hané Őrdög s' pokol az hihetet leneké. Az én lelkem nemis vesékedik teveled.

(II) Feddi azokat a' Magistratusokat, elől járokat, Birákat, és Eskütteket, a' kik a' Tánczolókhöz hunyoritana; sőt magok is el-ugordgyak, hogy nem féltek az Istentül! miért nem tiltyátok-meg? ha immár Isten Fiai vadtok. Pfal. 82. v. 6. Miért engeditek-meg, hogy az a- lattatok lévő nép, és köfség ezekkel ugy mint temérdek kötelekkel húzzák az Isten haragját egész Országostul reánk? Efa. 5. v. 18. Jaj hát minékünk mert ebben-is vétkeztünk. Lam. 5. v. 16. Gondollyátok-e hogy titeket e-

TÁNCZ 7 UTALMA.

zért Isten sámadatlan hadna? ingyen se gondollyátok. Már ti is meg nem tiltyátok, az egész kőslég-is el nē hadgya, meg nem utallya, a' Lelki Pásztorok érettetek, mint Istenhez, és az Ő Evaugeliomához engedetlenekért mi-csoda lelki-ismérettel könyöröghetnek, én nem tudom; mert attul félnek, hogy azt mondgya Isten nekik, a' mit monda Mofesnek a' tánczoló Sidók ellen. Ézod. 32. v. 10. *Hagy békét nekem, hadd gerjedgyen-fel az én haragom ő el-lenek, és törölyem-el őket.* Jer. 11. v. 14. Csak hogy az ó-ra nem tölt-bé, mert minden bűnök, mellyek azt érdem-lenék meg-cselekedve vannak; oh Isten be igazán nevez-tetel irgalmas Jehovának. Exod 34. v. 6.

Kérded. *Vallyon mit kellene hát nekünk Magistratusok-nak cselekednünk, hogy a' tánczolásf meg-tilthatnók?*

Felelet. (1) Valamennyi hegedű találatnék várasón-ként, falunként, két felé vágván a' fűzfákra kellene füg-geszteni. Plal. 137. v. 2. *Sirunk vala, a' fűzfákra függesz-tettük vala a' mi hegedűinket.* Bizony minket az Isten e' mái napon nem örömré, s' tánczolásra hívott; hanem bá-natra, siralomra, keserűségre juttatott. (2) A' tánczot wonó hegedűsöket láboknál fogva fel-akasztani melleje, mint a' Saul háza népe között valókat. 2. Sam. 21. v. 9. (3) A' tánczolókat vasal a' földhöz szegezni, miut a' tisztátalanokat *Phineas*. Num. 25. v. 8. Hol vattok oh! Isten bősuját meg-álló *Phineások!* Mert a' Lelki Tani-tóknak lakadalomnak idején, nincsen olyan becsületek mint a' hegedűsőknek, őket házban bé-visik, a' Prédi-kátorokat ama' roß nyáladék Iffjak büdös füstöt támaszt-ván ki-füstölik. Oh jó lelkü Prédikátorok, be roß be-csületesek vagyon! De szenvedgyetek a' Jesus nevéért. Hiszem vagyon példátok; a' Christus. 1. Pet. 2. v. 23. *Ki*

TAN CZ JUTALMA.

mikor szidalmaztatnek, senkit nem szidalmaz vala, és mi-
kor szenvedne, senkit nem fenyeget vala, hanem annak had-
gya vala a' böszsze állást, a' ki igazán itél.

(III) Az ollyatén Lelki Páztorokat-is feddi, a' kik jol-
lehet Menydörgésnek fiainak neveztetnek ugyan. Marci
3. v. 17. de affelől ez ellen, az ocsmány bujalkodó táncz
ellen nem dörgenek, télvén attul, hogy az Urak, vagy a'
kösség előtt kedvetlenülégen jutnak; tudodé mi leszén
jutalmok a' félelméseknek, a' kik Isten Profétái lévén, az
emberektől meg-ijednek. Apoc. 21. v. 8. *A' kénköves
jó jutalmok leszén.* Oh a' nagy Istenért nyífsátok-fel sze-
meiteket! mig időtök vagyón reája *ne lopjátok-el az igét.*
Jerem. 26. 2. Hanem mind alkalmas, mind alkalmatlan
időben rajta legyetek, feddődgyetek, dorgálódgyatok, és in-
csétek a' népet minden szelidséggel, és tanitással. Mert lé-
szén olly idő, melyben az igaz Tudománt el nem szenvedé:
hanem az ő tulajdon kívánságok szerént ő magoknak gyűjte-
nek tanítókat, mivel hogy az ő fülök viszkének. Bizony
igaz ez, bé-is tölt, s' minden napon telten telik. 2. Tim.
4. v. 2. 3. Ugy Profétál a' Szent Pál; hihető hogy Mi-
ch eást cap. 2. v. 11. nézte vala-meg. *Mondhatnád: Elég-
gé munkálkodnám benne, de nem fogadgyák?* Felelet. Vagy
fogadgyák vagy nem; de affelől ne fűnyél-meg; mert
ha Izraél ő hozzá nem még yen-is, mindazáltal az Urnak
szemei előtt dicsőséges leszsz. Esa. 49. 5. Matth. 19.
v. 28. *Jesus monda nekik: Bizony mondom néktek, ti kik
engemet követtetek, ama' ujjonnan való születéskor, mikor
ülend az embernek fia, az ő dicsőséges székebe, ti-is ültek
tizenkét székekben, és meg-itilitek az Izraélnek tizenét
nem-zecséget.* Micsoda már ennél jobb?

(IV) Feddi amaz gonosz és fajtalan erkölcsű Atyákat,

TAN CZ FÜTALMA.

Anyákat, a' kik Fiokat, és Leányo at meg kicsin, rookban tánczra tanítták, bujálkodásra szótatták. Jc 21. v. 11. *Az ő apro fiokat, mint a' sereg fuhokat, úgy bocsáttyák-ki, és az ő magzattok tánczolnak.* Ugy hogy ama' kőz befzed bé telik rajtok: *A' minemű az Anyya, olyan a' Leánya-is.* Ezech. 16. v. 44. Maga a' Gyermekeket úgy kellene bintén őrizni a' fajtaián erkölcsöktől, *mint a' teritőn a' búzát.* Leszen mire menetek gonosz bűlék, kik magzatitoknak ezzel tekeritek-ki nyakokat, nevelvén Őket Isten bőszsúságra, holott vesztő, és dorgálás adna nekik bölcseséget. Prov. 29 v. 15. Nézd meg csak tobzódó fiu, vagy lány, mi vagyon meg-irva te ellened. Deut. 21. v. 18. 19. 20. 21. *Mikor valakinek gonosz erkölcsü, és engedetlen fia leendő, a' ki az ő atya, és anyja szavának nem enged, és meg-dorgálándgyák őtet, és nem engedend nekik: Akkor meg-fogván azt, az ő Atya, és az ő Anyya, vigyék őtet a' városnak véneihöz, az ő lakó helyéne' kapujába. Es annak a' városna Véneinek ezt mondgyák: Ez a' fiunk gonosz erkölcsü, és ellenünk rugodozó, nem engedelmes a' szónoknak: tobzódo és riszeges. Akkor annak a' városnak minden emberi köve'kkel meg-kövez-zék a t, és meg hallyon, és ilyen módon ki tisztasád a gonoszt te közzülled, hogy az eg's; Izraélnek népe meg hallya, és meg remallyon.*

(V) A' kik a' tánczot vonó hegedűsökre s' tánczoló személyekre költik pénzeket, ételeket, italokat, ugyanint haszontala helyre, ama' tekozló Fiuval. Luc. 15. v. 13. De tanuld meg, még jóvend ben büntetetlen nem maradsz azért is, hanem vagy magad, vagy maradé od, de azt a' tekozlást bizony meg-koplalod, mint a' tekozló fiu éhel haláfra juta. Luc. 15. v. 17. *En pedig éhel halok-meg.*

A' ke-

Ételő Janolt meg ölető, hoſſu vendégſeget ma
 a tánczoláſt kedvellő *Herodes Antipas-ſis Cajus Ca-*
ſatul Országábul ſzámki-vetefre űzettetvén *Herodi-*
ſſal együtt nagy ſegényſegre jutvan, éhel halának-meg
 mind ketten; így koplaltatá-meg Iſten űket a' gyilkolſá-
 got ſzerző, kurválkodó tánczért. (Joſeph. Hiſtor. An-
 tiq. Judaic. lib. 1. c. 21.) Mit gondoltok hát ti tánczolok
 Patronuſi. Iſten ſep áldáſinak pazérloi? Hiſem jobb vol-
 na, hogy azt adnátok ajtotok elött álló, ſépen kérő ſe-
 gényeknek mert *kől ſonbe eſnek*. Prov. 19. v. 17. ſ' a' köl-
 cſönt Iſten máſbor viſſá fizetné. Matth. 25. v. 40. Melly
 lelki örömötökre ſolgálna.

(VI) Meg feddetnek azokis, kik azt mondgyák; *La-*
kodalomban, vendégſégben enni, és innya nem mennek, ha a'
tánczolás kedvért oda nem ſietnek. Oh gonos léleknek,
 gonos ertelme, ſ' valódi bolondsága. Jerem. 5. 4. Hiſem
 a' táncz az ember életének nem táplálója, hanem inkább
 rontoja, Iſten haragjának ſaporítója; de a' kenyér, és bor,
 a' teſtnek táplálására rendeltetett Iſtentől. Pſal. 104. v.
 15. Azért a' mennyivel az Iſten áldáſa jobb, az Iſten átká-
 nál, hetven hét annyival. jobb az étell, és az itall a' táncz-
 nál; Hallodé táncz verető ember mit, téſen az?

(VII) Meg-feddi meg a' vén emberekis némellyi-
 ket ez a' Tudomány; kik gonos példa adoi az iſſjaknak,
 ugy hogy míg jelé leni láttyák Lelki Tanítójokat, előttök
 h nnyák, vetik keretenyſeg et, jamborságokat, büny
 gyűlölvő voltokat, de ha onnet el-megyén az Iſten Szol-
 gája teli torokkal ki-áltyák: *iſſiak hol vattok? miért nem*
tánczoltok, csak tor ez, ſep vendégſég, ha ti nem ugrotok
 Ah vén lator, hypocrita, mi ha na csak nével vagy keret
 tyén, cselekedetteddel pogány! Errül ſem felet kezük el Iſte

mint a' több latorságidrul. Esai. 22. v. 14. *Es ez a' sereg-
geknek Istenének füleibe ment; Bátor ha meg-bocsáttatik
néktek ez hamisság, míg meg haltok: azt mondgya a' Seregek-
nek Ura Istene. olyanok volnátok mint az öreg Bar-zillai.
2. Sam. 19. 36. Oh adna Isten olyanokat!*

(VIII) Meg feddi ez a' tudomány még az Ifjakatis
azért hogy nem fogadgyák a' s'ép intést, mikor efféletül
el-intetnének. Prover. 5. v. 20. 21. *Miért bujdosnál se-
relmes fiam az idegen után, és ölelnéd mellyét az idegennek?
Holot az Urnak s'eme előtt legyenek mindennek az ő utai, és
kinek-kinek őj vénnyit eszében veszi. Eccl. 12. 1. 2.*

Harmadik Hafzna Intés:

Intetnek azért négyféle Emberek innē:

(I) Azok kik a' táncznak gyönyörűségében éltenek
eddig, akar Férfiak legyenek, akar A's'enyi állatok, legyē
elég már vesletek véget, néki. 1. Pet. 4. v. 3. *Elég mi né-
künk hogy az mi életünknek ez előtt valo idejében a' Pogá-
nyoknak akarattyok s'erint éltünk, mikor járnánk bujálko-
dásokban, gonos' kívánságokban, réfségben, tobzodások-
ban, és a' bálványoknak undok t'isteletiben. Féllyetek az I-
tentül! oh a' nagy Istenért ne s'eren cséltésétek lelketek
ebben a' bűnben! ne jádczatok az Istennel, mert a' ti
játéktok bizony s'iralomra fordul. Jacobi. 4. v. 9. Kese-
regjete' bűnösök, és t'istitsátok meg s'iveiteket, gyás'ollyátok,
és s'iriátok, a' ti nevétségtek, s'iralomra fordullyon, és örémō-
k eserűségre. Mint a' Sidoknak a' miképpen a' leczké-
ből meg-tanulhatátok.*

(II) A' Magisztrátusok, és Birák, hogy a' bujálkodo
táncznak ki-irtásában munkálkodgyanak igaz s'ivel;
mint a' Moses a' miképpen munkálkodék. Exod. 32. v.
6. 27. *Meg-állá Moses a' Táboriak közjábá, és monda:*

701255

